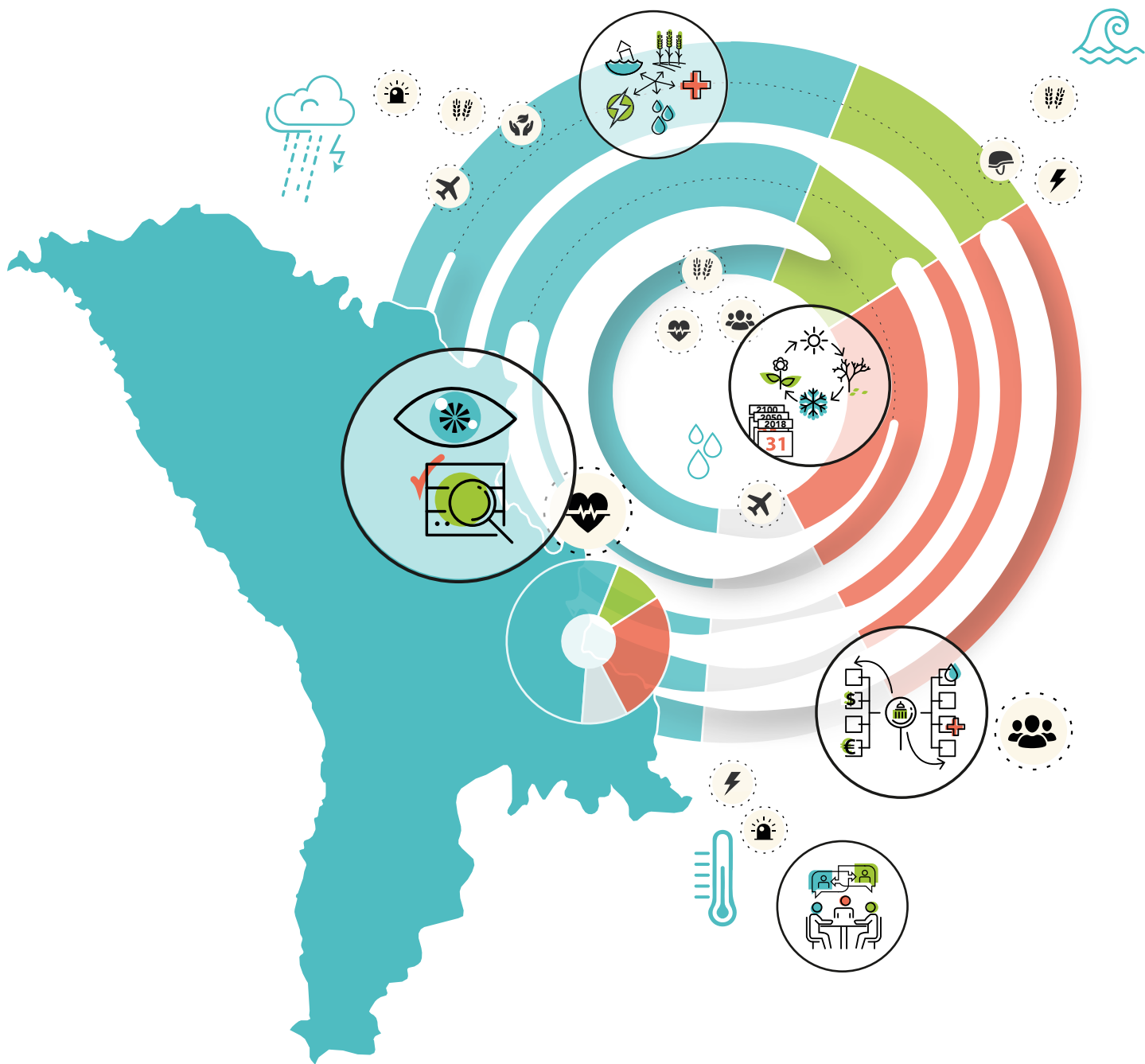

Serviciile climatice în REPUBLICA MOLDOVA

CADRUL GLOBAL AL SERVICIILOR CLIMATICE

Cadrul Global al Serviciilor Climatice (CGSC) prevede o gestionare îmbunătățită a riscurilor și o adaptare mai eficientă la variabilitatea și schimbarea climei prin creșterea calității și îmbunătățirea furnizării și folosirii informațiilor climatice în procesele de planificare, elaborare a politicilor și aplicare practică.

Fiind promovat și facilitat de Organizația Meteorologică Mondială în cooperare cu Comitetul Consultativ al Partenerilor CGSC, cadrul se axează pe dezvoltarea și furnizarea serviciilor informative în sectorul agrar și securitatea alimentelor, reducerea riscului de dezastre, sectorul energetic, sănătate și gestionarea apelor, organizându-și activitatea cu accent pe monitorizare și observații; sisteme de informare în serviciile climatice; cercetări științifice, modelare și predicții; platformele interfeței utilizatorului; dezvoltarea capacităților.

Banca Mondială și Instrumentul global de reducere a dezastrelor și de redresare (GFDRR) au sprijinit conceptualizarea

și crearea Cadrului Național al Serviciilor Climatice (CNSC) în Republica Moldova ca țară prioritară pentru CGSC. În perioada anilor 2017-2019, organizația internațională non-profit cu sediul în Elveția – Zoë Environment Network – a conlucrat activ cu Serviciul Hidrometeorologic de Stat (SHS) și Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) al Republicii Moldova la elaborarea CNSC.

O serie de interviuri cu furnizorii și consumatorii de informații hidrometeorologice realizate la debutul anului 2018 s-au soldat cu organizarea în iunie 2018 a unui atelier de lucru consultativ național la Chișinău. În cadrul următorului atelier de lucru pentru aprobarea CNSC din decembrie 2018, participanții au purtat discuții, au detaliat în continuare și au aprobat conceptul CNSC și domeniile de acțiune pentru implementarea acestuia. Acel atelier de lucru a confirmat angajamentul principalilor actori pentru obiectivul de îmbunătățire a modului în care informațiile climatice și hidrometeorologice sunt furnizate, accesate și utilizate în țară.

PROVOCĂRILE ȘI SOLUȚIILE DIN MOLDOVA

Moldova dispune de un sistem bine-reglat și funcțional de furnizare către consumator a informațiilor climatice și hidrometeorologice, însă unele provocări și lacune persistente necesită atenție. De exemplu, problemele de buget afectează SHS și consumatorii deopotrivă. O proporție considerabilă a consumatorilor nu este dispusă sau nu-și permite financiar să achite pentru serviciile sau produsele climatice. Între timp, SHS nu este doar finanțat insuficient, dar și obligat să contribuie la bugetul de Stat din fondurile colectate ca plăți pentru serviciile auxiliare prestate. Limitările bugetare ale SHS nu le permit să interacționeze cu consumatorii și mass-media, să dezvolte sisteme analitice moderne, de exemplu, de prognozare hidrologică sau meteorologică, sau să atragă și să rețină forță de muncă calificată.

Aparent există un deficit de imaginație și experimentare, iar dezvoltarea de produse și servicii climatice noi, așa ca asigurările climatice, rezistența la acțiunea climei, prognoze pe

perioade lungi sau furnizarea de servicii la comandă ar putea fi impulsionată de o legislație mai permisivă sau stimulente economice. În lipsa unor progrese la capitolul dat, abundența tot mai mare de surse alternative de informații și servicii meteorologice, de rând cu lipsa clarității și transparenței cu privire la sursele de date din mass-media și online, probabil va continua să creeze confuzie printre potențialii consumatori. La rândul lor, potențialii consumatori nu sunt întotdeauna conștienți de produsele sau serviciile climatice disponibile și nu au o abordare sistemică față de planificarea strategică.

Conceptul CNSC pentru Moldova sugerează implicarea consumatorilor, inclusiv a sectorului economic, în proiectarea serviciilor de informare; consolidarea coordonării interinstituționale și intersectoriale pentru furnizarea acestora; și creșterea competențelor SHS și ale celorlalți parteneri CNSC.

Elementele de bază ale CNSC din Moldova sunt concepute pentru a contribui la extinderea și fortificarea la nivel de țară a pilonilor Cadrului Global al Serviciilor Climatice

Furnizorii de servicii climatice din Moldova

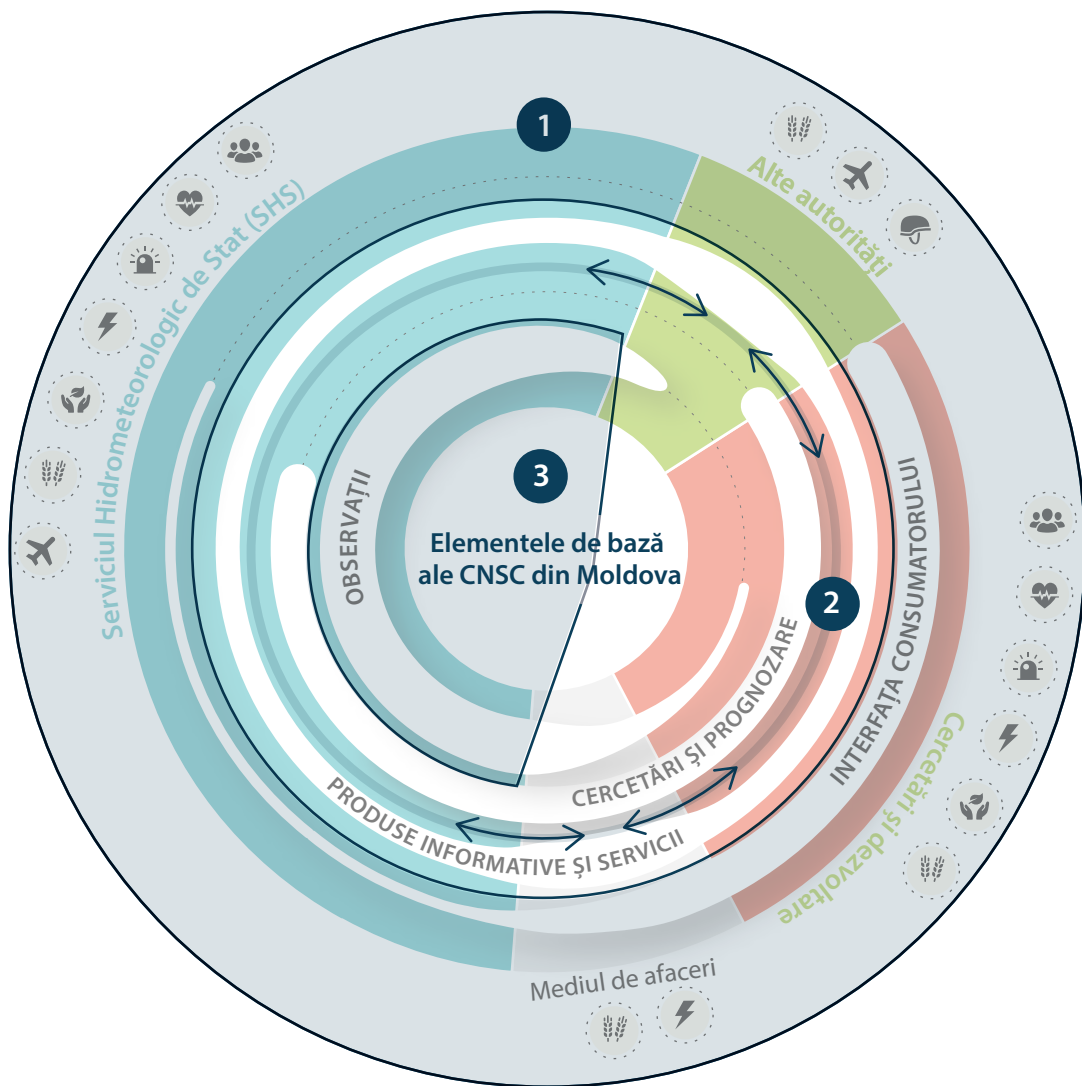

Pilonii Cadrului Global al Serviciilor Climatice

Utilizatori

Public / Media	Agricultură
Transport	Energie
Apărare	De urgență
Mediu inconjurator	Sănătate

1

Platforma de consultare a consumatorilor CNSC și dialoguri tematice / sectoriale

2

Mecanismul interinstituțional / intersectorial de dirijare și coordonare a CNSC

3

Secretariat și catalizator ("motorul" CNSC)

De aceea, implementarea viziunii CGSC în Republica Moldova va necesita realizarea următoarelor acțiuni – unele sunt comune pentru toate, în timp ce altele implică anumite sectoare sau intervale de timp

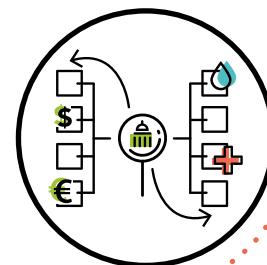
Cooptarea consumatorilor

prevede consolidarea interfeței și fortificarea capacităților consumatorilor de informații climatice prin implicarea acestora în proiectarea, implementarea și supravegherea CNSC.

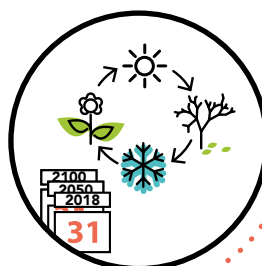
Configurarea CNSC și durabilitatea

asigură funcționarea efectivă și de lungă durată a serviciilor climatice din Moldova.

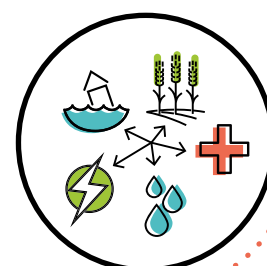
Furnizarea de servicii interconectate

ce ar satisface diversele nevoi ale consumatorilor implică extinderea și modernizarea gamei de produse informative climatice și consolidarea capacităților partenerilor CNSC din Moldova.

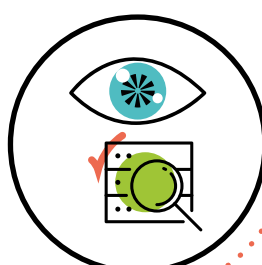
Abordarea sectoarelor prioritare

prevede crearea de parteneriate pe termen lung cu principalii destinatari ai produselor și serviciilor CNSC din Moldova.

Asigurarea vizibilității CNSC

În ochii decidenților în materie de politici, mass-media și ai publicului larg este o premisă pentru o susținere politică și publică de amploare.

Domeniile de acțiune susținute de actorii CNSC

Întrevederi sau mese rotunde organizate periodic cu consumatorii ● ○
 Registrul experților în materie de servicii informative climatice ● ●
 Sondaje și focus-grupuri pentru evaluarea cererii și opiniilor consumatorilor ● ○
 Gestionarea sugestiilor și comentariilor consumatorilor pe website-ul SHS (și al celorlalți parteneri CNSC) ● ●
 Servicii web modernizate și noi canale de comunicare ● ●
 Informații transparente cu privire la costuri și normele de acces la date și servicii ● ●
 Creșterea capacităților de înțelegere a informațiilor hidrometeorologice și climatice ● ●

Dezbaterile aranjamentelor instituționale și a responsabilităților CNSC prin dialog cu consumatorii ● ●
 Evaluarea opțiunilor pentru mecanismele de dirijare și coordonare a CNSC ● ●
 Evaluarea soluțiilor pentru instituționalizarea CNSC ● ●
 Suport la elaborarea legislației aferente CNSC și contribuții la alte documente relevante ● ○
 Modelul durabilității financiare CNSC–SHS și strategia conexă de implementare pe termen lung ● ●

Evaluarea gradului de satisfacție a consumatorilor de actualele servicii climatice și dezvoltarea ideilor de produse noi ● ○
 Modernizarea și dezvoltarea capacităților și a tehnologiilor de prognozare ● ●
 Lichidarea lacunelor identificate în rețelele de observații regionale ● ●
 Asigurarea integrării și a interoperabilității diverselor rețele de observații existente ● ○
 Arhivarea electronică a datelor observațiilor din trecut ● ●
 Produse informative climatice populare pentru publicul larg ● ○
 Educație în domeniul hidrometeorologiei / climei și schimbul internațional de tineri specialiști ● ●

Agrearea sectoarelor prioritare și a serviciilor (produselor) informative pentru acestea ● ●
 Dezvoltarea soluțiilor integrate de servicii climatice pentru sectoarele selectate ● ○
 Examinarea oportunității revizuirii legislației aferente asigurărilor climatice / dezastrelor și rezistenței la acțiunea factorilor climatici ● ●
 Ghiduri pentru încorporarea perspectivelor climatice în procesul de planificare ● ●

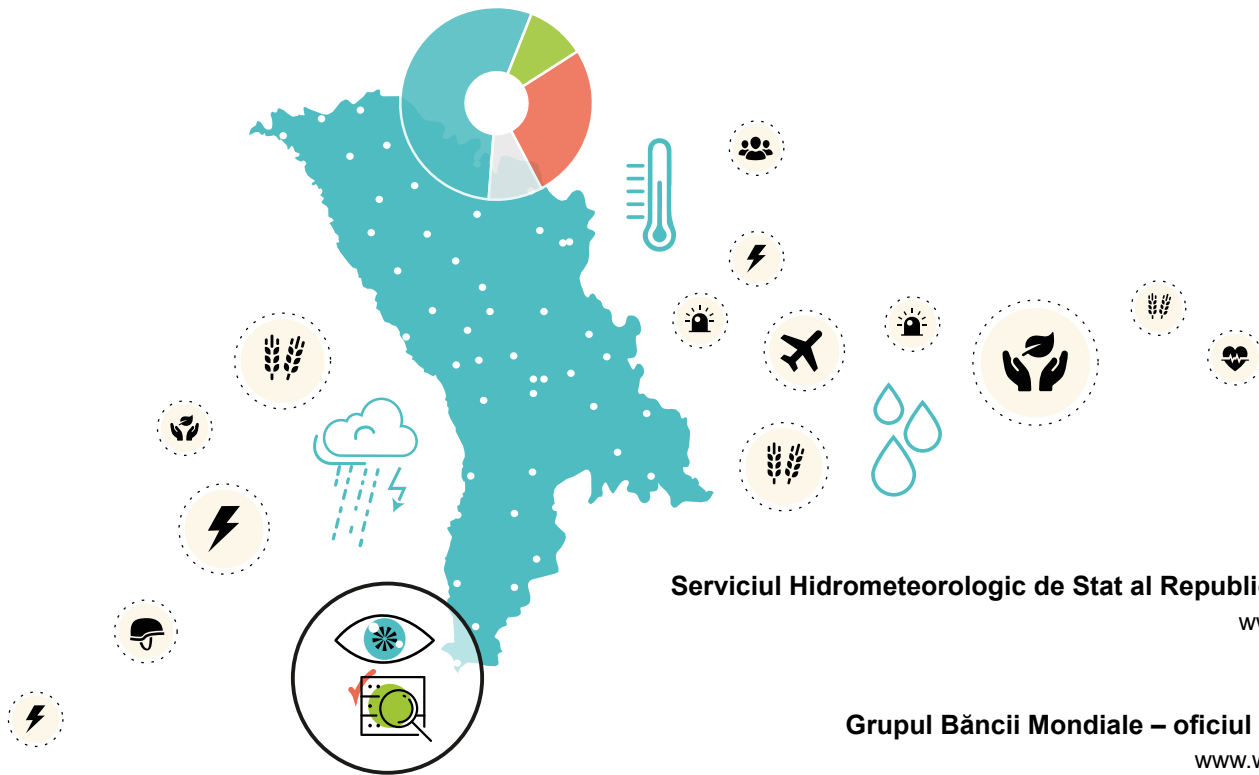
Comunicarea pe marginea beneficiilor economice și non-economice ale CNSC ● ●
 Dialog sistematic și cooperare axată cu mijloacele de informare în masă (sau de alt fel) ● ○
 Dezvoltarea capacităților SHS și ale partenerilor în materie de relații cu publicul și mijloacele de comunicare în masă ● ●
 Studiarea strategiilor de comunicare și relaționare cu publicul ale OMM și ale membrilor acesteia ● ○
 Centre și instituții locale de informare despre climă în regiunile selectate cointerestate ● ●
 O strategie de comunicare CNSC exhaustivă pentru diversele grupuri-țintă și canale de comunicare ● ○

● — cerințe bugetare mici

● — acțiuni pe termen scurt (1—2 ani)

● — cerințe bugetare medii sau mari

● — acțiuni pe termen lung (3—5 ani)

Serviciul Hidrometeorologic de Stat al Republicii Moldova

www.meteo.md

Grupul Băncii Mondiale – oficiul din Geneva

www.worldbank.org

Organizația Meteorologică Mondială

www.wmo.int

Zoï Environment Network

www.zoinet.org

